

Lengyelországban a könyvtárosi hivatás szolgálati, minősítési és tudományos normái máig sincsenek véglegesen rendezve. A könyvtáros-egyesület érdeme, hogy a válság idején keletkezett könyvtárosi munkanélküliséget sikerült leküzdeni és helyzetük törvényes szabályozására is rövidesen sor fog kerülni.

MARIAN LODYŃSKI, a lengyel könyvtáros egyesület alelnöke „Levéltárosok és könyvtárosok” című cikkében a náluk mindaddig meglehetősen elszigetelten dolgozó levéltárosok és könyvtárosok közlekedését és tömörülését sürgeti. Kifejti, hogy az újabbkori levéltár hivatása mind közelebb viszi egymáshoz a két intézményt, a levéltári és könyvtári tudományos munka, a közönség kiszolgálása, a raktározás, a feldolgozás, az adminisztráció, a hivatási érdekvédelem egész sorát idézik fel a közös problémáknak. Bizonyításul ismerteti a francia, spanyol, portugál, belga, olasz és magyar levéltárosok és könyvtárosok együttműködését. Megemlékezik a Magyar Levéltárosok és Könyvtárosok Egyesületének megalakulásáról, céljairól, alapszabályairól, az 1936. évben rendezett kongresszusról, az egyesület évkönyvéről és a Magyar Könyvszemlérről (8—9. l.).

Ezekre a példákra hivatkozva javasolja a levéltárosok és könyvtárosok közös egyesületének és közös folyóiratának megalapítását s egy olyan állami hivatalnak a felállítását, melynek felügyelete alá tartoznék mind a levéltárak, mind a könyvtárak ügye.

MAKKAI LÁSZLÓ.

Bibliothèques. Organisation — Technique — Outillage. (Exposition internationale des arts et techniques. Paris, 1937.) Introduction de JULIEN CAIN. Paris, 1937, Denoël, 22 [2] l., 24 tábla.

A párizsi világkiállítás könyvtártani osztályának eme beszámolója több, mint közönséges leíró katalógus. Mindenekelőtt meg kell említenünk, hogy ezúttal szerepelt először a könyvtár, mint olyan, egy nagy kiállítás programján. A legszélesebb nagyközönség érdeklődésének felkeltésével a könyvtár melegebb kapcsolatot keres az eddig bizalmatlan tisztelettel feléje forduló látogatók irányában. De értékes tanulságot tartogat a könyvtári kiállítás a szakember számára is: módot keres arra, hogy a könyvtártechnika egy-egy terén elért eredményeket szemléletesen hozzáférhetővé tegye. Megkíméli így az egyes könyvtárakat, a többi könyvtárak tapasztalatainak sommázásával, sok fölösleges kísérletezéstől és tapogatózástól. A kiállítás rendezőinek nyíltan hangoztatott célja, hogy a Népszövetség Szellemi Együttműködési Bizottsága által az elmúlt évben javasolt nemzetközi

bibliotekonómiai kutatóintézetnek alapját vesse meg ikonografikus és statisztikai anyaggyűjteményével.¹

A közönségfelvilágosítás általános és a szakembernek szóló speciális célkitűzései szabták meg a kiállítás anyagának megválogatását és beosztását. A külföldi nagy könyvtáraknak szentelt terem mellett a francia könyvtárügyet részletesen is szemléltették a kiállítás falai és tárlói, majd a könyvtárak felszerelését és berendezését, valamint a különféle könyvtári eljárásokat mutatták be. Különösen szemléletes a könyv útját ábrázoló fal, amely fülkéiben sorra vezeti a látogató elé a recepció, az akcesszió, a katalógus és a könyvkötő állomásait. Másodlagos reprodukció alakjában is impozánsan hat a New York Public Library monumentális épülete és a svájci új nemzeti könyvtár egy csupaüveg raktárrészlete. A párizsi Bibliothèque Nationale raktáraitól készült felvételek pedig meglepő módon mutatják, miképen alkalmazták a Richelieu-utcai régi épületet a modern követelményekhez; pedig az anyagi eszközök, mint olvassuk, Franciaországban is szűkre vannak szabva.

Végül feltűnő az esztétikai szempontok hallgatólagos, de annál impozánsabb uralma. A párizsi világiállítás a technika és a művészet harmóniáját választotta tárgyául: ezt éppen a könyvtári kiállítással kapcsolatban nem szabad elfelejtenünk. A berendezés ízléses harmóniája mentheti meg csak a modern nagy könyvtár hatalmas raktárait attól a vígasztalan egyhangúságtól, amelyet a numerus kurrens szeszélye szerint egymás mellé dobott, se tartalomban, se külsőben össze nem tartozó kötetek vagy füzetek látványa támaszt.

DEZSÉNYI BÉLA.

Az Országos Levéltár és az Országos Széchényi Könyvtár Szent István emlékkiállításának katalógusa. Budapest, 1938, „Patria“ ny. 8°, 80 l., 14 t.

SZENT ISTVÁN király halálának kilencszázéves ünnepe alkalmából a Magyar Nemzeti Múzeum két intézménye, az Országos Levéltár és az Országos Széchényi-Könyvtár, a Történeti Múzeum támogatásával szép és méltó módon róttá le kegyeletét első királyunk és apostolunk emlékével szemben, amennyiben a személyére és a kultuszára vonatkozó írott emlékekből gazdag és ügyesen csoportosított kiállítást rendezett a Magyar Nemzeti Múzeum központi épületében. A rendezés nehéz munkáját és a katalógus összeállítását dr. KOSSÁNYI BÉLA országos főlevéltárnok és dr. ASZTALOS MIKLÓS, az Országos Széchényi-

¹ L. Magyar Könyvszemle, 1938. 89—91. l.